

PETNAEST GODINA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA INSTITUTA ZA ISLAMSKU TRADICIJU BOŠNJAKA

Ferid DAUTOVIĆ

Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka

ferid.dautovic@iitb.ba

SAŽETAK: U ovom radu dat je kratak prikaz osnivanja Instituta za islamsku tradiciju Bošnjaka, sažet pregled njegovog dosadašnjeg rukovodstva i upravnih tijela te naučnih oblasti kojima se Institut bavi. Rad je napisan u povodu 15. godišnjice osnivanja Instituta a, pored spomenutog, cilj mu je da predstavi razvoj naučnoistraživačkog rada Instituta na polju izučavanja islamske tradicije Bošnjaka (2008-2023) te realizaciju misijskog djelovanja koje je pred Institut stavljenio njegovim osnivanjem.

Ključne riječi: Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, Islamska zajednica, vjerska tradicija Bošnjaka

Uvod

Bošnjaci kao narod stoljećima pripadaju islamskoj tradiciji koja snažno djeluje na oblikovanje njihovog identiteta. Razumijevanje ove tradicije i njena povjesna realizacija uveliko su određeni vremenom i prostorom, pa je stoga nužno kontinuirano razmatrati primjenu normativnih izvora islama: Kur'ana i sunneta na bosanskom tlu, odnosno istraživati kakva je bila njihova bošnjačka percepcija. Odgovori na ova pitanja pokazat će koje je aspekte islamske tradicije potrebno snažno njegovati, promovirati i razvijati kao neophodne za sadašnjost i budućnost Bošnjaka na ovim prostorima. U tom smislu, na Šestoj redovnoj sjednici Sabora Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini održanoj

1. novembra 2008. godine, odnosno 3. zul-ka'deta 1429. h. g. donesena je Odluka o osnivanju Instituta za proучavanje islamske tradicije Bošnjaka, naučnoistraživačke ustanove Islamske zajednice koja ove godine obilježava 15 godina kontinuiranog rada.

Osnivanje Instituta za islamsku tradiciju Bošnjaka

Osnivanju Instituta za islamsku tradiciju Bošnjaka 1. novembra 2008. godine prethodio je naučni skup "Islamska tradicija Bošnjaka: izvori, razvoj i institucije, perspektive" koji je organizirao Rijaset Islamske zajednice 14, 15. i 16. novembra 2007. godine. Prema "Uvodniku" iz zbornika rada s ovog naučnog skupa čiji autor je

koordinator za pripremu i organizaciju spomenutog skupa Mehmedalija Hadžić, cilj ovog naučnog skupa bio je podsjetiti na osnovne normativne izvore islamskog učenja te pokušati ukazati na njihovo autentično razumijevanje i povjesno realiziranje kod Bošnjaka. (Hadžić, 2008: 8)

Referati na skupu, zajedno s raspravom koja je uslijedila nakon izloženih referata, ukazivali su na neophodnost osnivanja naučnoistraživačke ustanove Islamske zajednice koja bi se aktivno i sistematski bavila ovim pitanjima. To je ustvrdio i dr. Dževad Hodžić u referatu koji tretira visoko obrazovanje u Islamskoj zajednici "Od Mektebi-nuvvaba do Fakulteta islamskih nauka" u kojem u zaključku napominje da islamsko visoko

obrazovanje kod nas karakteriše diskontinuitet i stalno započinjanje, a da se, uz sve to, u okviru naših institucija islamskog visokog obrazovanja nije uspjela institucionalizirati naučnoistraživačka djelatnost:

...naše visoko islamsko obrazovanje, manje-više, ne uspijeva napraviti značajnije iskorake na naučnoistraživačkom planu. (...) Našu naučnoistraživačku djelatnost ne uspijevamo institucionalizirati u okviru naših visokih islamskih obrazovnih institucija. Naučnoistraživačkim radom bave se pojedinci, privatno, spontano, nesistemski, individualno i sporadično. I drugo, u našem modernom islamskom institucionalnom visokom obrazovanju, od Meketbi-nuvvaba do Fakulteta islamskih nauka, izostajali su i uglavnom izostaju originalni, vjerodstojni, kritičko-naučni i teološki odgovori na najznačajnija epohalna pitanja i izazove (...) pred kojima se mi, kao muslimani, nalazimo. (Hadžić, 2008: 299)

Ovaj i slični referati, uz raspravu koja je uslijedila nakon izloženih referata, rezultirali su prijedlogom Mehmedalije Hadžića da naučni skup preraste u instituciju koja će nastaviti da kritički razmatra teme i pitanja iz područja islamske tradicije Bošnjaka koja su postavljena i uokvirena pomenutim skupom. Njegov prijedlog su svi prisutni svesrdno podržali. Na temeljima ovog naučnog skupa, prijedloga Mehmedalije Hadžića (2008: 525) i podrške prisutnih, na Šestoj redovnoj sjednici Sabora Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini održanoj 1. novembra 2008. godine, odnosno 3. zul-ka'deta 1429. h. g. osnovan je Institut za proučavanje tradicije Bošnjaka te je donesen Statut Instituta.¹

U narednom periodu Institut je, pod rukovodstvom Mehmedalije Hadžića, organizirao i drugi naučni skup o islamskoj tradiciji Bošnjaka pod nazivom "Islamski diskurs u/za

Bosnu i Hercegovinu: stanje, perspektive i prioriteti" koji je održan 20. januara 2010. godine. U njegovom mandatu objavljene su i dvije publikacije Instituta: Zbornik rada načnog skupa "Islamska tradicija Bošnjaka: izvori, razvoj i institucije, perspektive" objavljen 2008., i Zbornik rada načnog skupa "Islamski diskurs u/za BiH: stanje, perspektive i prioriteti" objavljen 2011. godine.

U prvom periodu djelovanja 2008.-2013. godine, uslijed nedostatka kada, Institut se nije bavio naučnoistraživačkom djelatnošću. Nakon odlaške direktora Mehmedalije Hadžića u penziju, Rijaset Islamske zajednice pod rukovodstvom reisul-uleme dr. Husein-ef. Kavazovića Institutu je dao nova krila, novi zamah, značajnu moralnu i materijalnu podršku, te nove ljudske resurse. Zahvaljujući toj podršci i razumijevanju Institut je napravio značajne pomake u očuvanju i afirmiranju islamske tradicije.

Od 2013. godine Institut je promijenio ime u *Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka*, imenovao Naučno vijeće Instituta, osnovao odjeljene naučne obrade, definirao naučne oblasti i izabrao u zvanja naučne i stručne saradnike.

Sužavanjem naziva Instituta s proučavanja tradicije Bošnjaka na islamski element tradicije Bošnjaka, Institut se orijentirao prema onom segmentu koji je od samog osnivanja Instituta bio temeljni i osnovni pravac kojim se Institut trebao kretati u viziji onih koji su se zalagali za njegovo osnivanje. Naime, prilikom rasprave o osnivanju Instituta na Šestoj sjednici Sabora Islamske zajednice reisul-ulema dr. Mustafa Ceric je kazao kako je izučavanje islamske tradicije Bošnjaka obaveza koja proističe iz Ustava Islamske zajednice, a naročito je istakao značajnim to što će Institut izučavati hanefijsku i maturidijsku tradiciju koju baštine Bošnjaci muslimani.²

Također, islamski element u tradiciji Bošnjaka, u značajnoj mjeri, preuzeo je i vodeću ulogu u definiranju naučnih oblasti Instituta koji su krajem 2013. godine usvojene od Naučnog vijeća Instituta, a to su:

1. Koncept islamske tradicije Bošnjaka;
2. Islamski tekstovi – kritičko izdanje djela koja predstavljaju doprinos Bošnjaka islamskim naukama;
3. Religijska praksa Bošnjaka – stepen religioznosti (npr. posjećivanje džamija, mekteba), islam kao element nacionalnog identiteta, stavovi, odnos prema Islamskoj zajednici;
4. Demografski procesi kod Bošnjaka – seobe, popisi stanovništva;
5. Genocid – posljedice, kultura sjećanja, pravda i pomirenje;
6. Bošnjačko okruženje – susreti sa susjedima, stereotipi, autostereotipi, percepcija o "drugima".³

Naučnoistraživačko djelovanje Instituta za islamsku tradiciju Bošnjaka

Revitalizacijom rada Instituta u organizacijskom smislu, krajem 2013. i početkom 2014. godine, u vrlo kratkom periodu Institut je uspješno realizirao niz zahtjevnih naučnoistraživačkih projekata na bosanskom, engleskom, njemačkom, francuskom, turskom i arapskom jeziku.

U periodu od 2014. do 2023. godine uposlenici Instituta objavili su sveukupno više od 120 naučnih i istraživačkih radova u domaćim i inostranim naučnim i stručnim časopisima, te u poglavljima knjiga na bosanskom, engleskom i njemačkom jeziku. Među naučnoistraživačkim radovima koje je naučno osoblje Instituta, samostalno ili saradujući jedni s drugim, u recentnijem periodu objavilo su:

¹ "Odluka o osnivanju Instituta za proučavanje Bošnjaka br: SIZ-78/08 od 05. novembra 2008", Arhiv IITB.

² Informacije o diskusiji o temi osnivanja Instituta za proučavanje tradicije Bošnjaka

vidi na: <https://www.islamskazajednica.ba/index.php/aktuelno-arhiva/5275-raznovrsne-diskusije-i-stavovi-na-zasjedanju-sabora-iz-e>. (Dostupno: 5.6.2023)

³ Vidjeti: Zapisnik sa sjednice Naučnog

vijeća Instituta za proučavanje islamske tradicije Bošnjaka održane dana 28.11.2013. g. u 09:30 u VIP sali Gazi Husrev-begove biblioteke u Sarajevu, br.: 18-03-2-52/15.

1. Dževada Šuško, "In der Vielfalt liegt Reichtum: Kulturelle Diplomatie in Europa und die Rolle der Bosniaken", *Islamische Zeitung*, 2017.
  2. Hikmet Karčić, "Zapisi vojnog imama o životu zatočenih muslimana u aradskoj tvrđavi 1915. godine", *Analji GHB*, knj. XXXVIII, Gazi Husrevbegova biblioteka, Sarajevo, 2017, str. 195-201.
  3. Dževada Šuško, Sumeja Ljevaković-Subašić, "Percepcija vakufa na području Jajca", u: *Vakufi na području Jajca*, Islamska zajednica u BiH Vakufska direkcija i El-Kalem, Sarajevo, 2018, str. 77-107.
  4. Elvir Duranović, "Dovište Dobre Vode kod Foče", u: *Zbornik radova Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici*, br. 16, Islamski pedagoški fakultet, Zenica, 2018, str. 325-345.
  5. Enes Ljevaković, Elvir Duranović, Sumeja Ljevaković-Subašić, "Argumenti hanefijskog mezheba na određena sporna pitanja iz obredoslovlja i vjerske prakse muslimana u Bosni i Hercegovini", u: *Islamska tradicija Bošnjaka na razmeđu stoljeća: izazovi novih tumačenja islama*. Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2018, str. 167-195.
  6. Ferid Dautović, "Vakufi u Travniku u vrijeme Austro-Ugarske", *Vakufi u Travniku*, El-Kalem, Vakufska direkcija Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, Sarajevo, 2019, str. 103-120.
  7. Elvir Duranović, "Historijski kontekst davanja zekata u Bosni i Hercegovini do Drugog svjetskog rata", u: *Zekat na poljoprivredne proizvode, stoku i trgovačku robu*, Zbornik rada, El-Kalem, Sarajevo, 2019, str. 17-31.
  8. Hikmet Karčić, "Genocide site visits as an educational tool: A Bosnian experience", u: Samuel Totten (ur.), *Teaching About Genocide: Suggestions and Advice from Secondary Level Teachers and Professors*, Rowman and Little, 2020.
  9. Sumeja Ljevaković-Subašić, "Ramazanska mukabela", *Ramazan – najdraži gost*, El-Kalem, 2020.
  10. Ferid Dautović, "Hilmi-ef. Šarić i njegov Afati lisan", *Takvim 2021*, El-Kalem, 2020, str. 159-173.
  11. Ferid Dautović, "Skica za ram imama iz socijalističkog perioda Bosne i Hercegovine – Husein-ef. Husić", *Novi Muallim*, sv. 22, br. 87, Sarajevo, 2021, str. 30-35.
  12. Elvir Duranović, "Djetinjstvo i mekteb u vjerskim običajima Bošnjaka", *Novi Muallim*, sv. 22, br. 87, Sarajevo, 2021, str. 46-52.
  13. Hikmet Karčić, "Kako produčavati genocid u Bosni i Hercegovini", *Novi Muallim*, sv. 22, br. 87, Sarajevo, 2021, str. 18-21.
  14. Ferid Dautović, "Odgorno-obrazovne institucije i vjersko-prosvjetni rad u Srebrenici prema izvještaju Džemaluddina Čauševića iz 1909. god.", *Alimi Srebrenice i njihova uloga u duhovnom i društvenom životu Bošnjaka*, Institut za društvena i religijska istraživanja, Tuzla, 2022, str. 33-46.
  15. Sumeja Ljevaković-Subašić, "Stavovi bošnjačke inteligencije o jednakosti žene i muškarca prožeti interpretacijom kur'anskih poruka", *Novi Muallim*, br. 92, Sarajevo, 2022, str. 3-12.
  16. Elvir Duranović, "Stoljetni kontinuitet forme vjerskih obreda u Gazi Husrev-begovoj džamiji – ugaoni kamen nastanka i očuvanja važnih segmenta islamske tradicije Bošnjaka", *Uloga i značaj Gazi Husrev-bega u historiji Bosne i Hercegovine*, Gazi Husrev-begova biblioteka, Orijentalni institut, Institut za historiju, Sarajevo, 2022, 168-184.
  17. Hikmet Karčić, "Bosnian Genocide as a Cornerstone of Bosnian Studies", u: Dženeta Karabegović i Adna Karamehić-Oates (ur.), *Bosnian Studies: Perspectives from an Emerging Field*, University of Missouri Press, 2022.
  18. Sumeja Ljevaković-Subašić, "Ženska hafiska mukabela u Sarajevu: stoljetna tradicija", *Takvimu za 2023. godinu*, El-Kalem, 2022, str. 141-152.
  19. Ferid Dautović, "Vjersko-prosvjetna djelatnost reisu-l-uleme hfz. Ibrahima Maglajlića", *Reisu-l-ulema hafiz Ibrahim-ef. Maglajlić život i djelo*, El-Kalem, Sarajevo, 2022, str. 23-34.
- U periodu 2014–2022. Institut je izdao 33 knjige. Brojne knjige objavljene su u dvojezičnom ili višejezičnom izdanju. Među objavljenim knjigama su:
1. Elvir Duranović, Sumeja Ljevaković-Subašić (prired.), *Hasan Kafi Pručak*. Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka i El-Kalem, 2014.
  2. Dževada Šuško, Elvir Duranović (ur.). *Milivoj Mirza Malić i Fevzije Bulbulistan na Univerzitetu Sorbonne*. Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, Muftijstvo mostarsko i Medžlis Islamske zajednice Mostar, 2016.
  3. Elvir Duranović, Sumeja Ljevaković-Subašić (ur.). *Islamska tradicija Bošnjaka na razmeđu stoljeća: Izazovi novih tumačenja islama*. Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2018.
  4. *Die bedeutung der religion für die moderne gesellschaft*, Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, Konrad Adenauer Stiftung, 2018.
  5. Sumeja Ljevaković-Subašić. *Grand Mufti Mehmed Teufik*

- Azabagić and his Risala on Hijra.* Sarajevo, El-Kalem i Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2018.
6. Ibrahim Krzović, *Stari ljetnikovci, čardaci i kule.* Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka i El-Kalem, 2019.
  7. Ferid Dautović, *Munib-ef. Ceric život i djelo.* Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2019.
  8. Elvir Duranović, Sumeja Ljevaković-Subašić, *Namaz u tradiciji Bošnjaka – Selektivni prikaz argumentacije hanefijskog mezheba.* Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka i El-Kalem, 2020.
  9. Hikmet Karčić, *Derviš M. Korkut: A Biography.* Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka i El-Kalem, 2020.
  10. Ferid Dautović, *Hafiz Husnija Semić – Život i djelo.* Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2021.
  11. Elvir Duranović, *Bošnjačko življenje islama – Običaji i pobožne prakse.* Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2021.
  12. Hikmet Karčić, Ferid Dautović, Ermin Sinanović (ur.), *The Muslim Resolutions: Bosniak Responses to World War Two Atrocities.* Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka i Centar za islam u savremenu svijetu SAD, 2021.
  13. Grupa autora. *Bibliografija radova o Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini: austrougarski period,* ur. Sumeja Ljevaković-Subašić. Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka i Gazi Husrev-begova biblioteka, 2021.
  14. Elvir Duranović, Sumeja Ljevaković-Subašić (ur.). *Imam Ebu Hanife.* Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2022.
  15. Ramiza Smajić, *Osmanski popisni defteri stanovništva*

Visokog i okoline iz 1850. godine, ur. Ferid Dautović. Sarajevo, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka i JU Grad-ska biblioteka Visoko, 2022.

Pored objavljivanja članaka i knjiga Institut je u dosadašnjem radu samostalno i suorganizaciji sa domaćim i međunarodnim akademskim institucijama i fondacijama organizirao 25 značajnijih naučnih skupova među kojima su:

1. "Dijasporalni i migrantski identiteti: društveni, kulturno-politički i religijsko-duhovni aspekti". Međunarodna naučna konferencija organizirana u Sarajevu 23. i 24. aprila 2015.
2. "Genocid u Srebrenici: trajnom sjećanju", Međunarodna naučna konferencija organizirana u Sarajevu 12. i 13. maja 2015. godine.
3. "Islamska tradicija Bošnjaka na razmeđu stoljeća: izazovi i odgovori". Međunarodna naučna konferencija organizovana u Sarajevu 21. decembra 2016. godine.
4. "Obilježavanje Bajrama između tradicije i modernosti". Okrugli sto organiziran u Sarajevu 12. juna 2018. u suorganizaciji s Upravom za vjerske poslove i Fondacijom Mula Sadra.
5. "Olovska dovišta i molitvišta". Okrugli sto organiziran 24. jula 2018. u Olovu u suorganizaciji s Muftijstvom sarajevskim i MIZ Olovo.
6. "Muslimani Jugoslavije nakon velikog rata: 100 godina od mirovnog ugovora iz Saint Germaina". Međunarodna naučna konferencija organizovana 10. septembra 2019. godine.
7. "Bibliografija radova o Islamskoj zajednici". Naučni skup organizovan 12.12.2019. u saradnji sa Gazi Husrev-begovom bibliotekom, Bošnjačkim institutom i BZK Preporod.

8. "Negiranje genocida i tri-jumfalizam: porijeklo, utjecaj i prevencija". Međunarodna konferencija održana 10.7.2020. u saradnji sa Memorijalnim centrom Srebrenica, Fakultetom političkih nauka Univerziteta u Sarajevu.
9. "Imam Ebu Hanife". Naučni skup s međunarodnim učešćem održan je u Sarajevu 14. i 15. decembra u saradnji s Fakultetom islamskih nauka.
10. "Ulema na Balkanu između dva svjetska rata". Regionalna naučna konferencija organizirana je u saradnji sa Udruženjem ilmijje i Centrom za dijalog Vesatija 8. novembra 2022. godine.

Uz spomenute aktivnosti, uposlenici Instituta su u poslednjih 10 godina učestvovali na blizu stotinu međunarodnih, domaćih i regionalnih konferencija, naučnih skupova ili okruglih stolova; bili su suorganizatori u snimanju 4 dokumentarna filma; te organizirali 7 izložbi.

Pri tome, Institut je ostvario saradnju s brojnim domaćim i stranim organizacijama i institucijama poput YTB-a, KAS-a, Instituta za historiju UNSA, Orijentalnog instituta UNSA, Instituta za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, Zemaljskog muzeja, Fonda memorijala KS, Jevrejske zajednice u BiH, općine Stari Grad, Općine Novi Grad, Općine Centar, Općine Hadžići, Općine Trnovo, Bošnjačkog instituta, Nacionalne i univerzitetske biblioteke, Fakulteta političkih nauka, BZK Preporod itd. Ovo je Institut učinilo prepoznatljivom i konkurentnom ustanovom u domaćim i međunarodnim naučnim krugovima.

Zaključak

Ove, 2023. godine Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka obilježava 15 godina od osnivanja. U dosadašnjem radu i djelovanju Institut se potvrdio kao značajna naučnoistraživačka ustanova Islamske zajednice

u Bosni i Hercegovini, što su mu priznali kako domaći tako i strani istraživači i javni radnici, a posebno imami i obični Bošnjaci muslimani koji u Institutu vide ustanovu koja djeluje na zaštitu njihovog vjerskog identiteta. Uz to, Institut je, zahvaljujući aktivnom

naučnoistraživačkom djelovanju, postao prepoznat kao jedina ustanova koja posvećeno, naučno i argumentirano djeluje na afirmaciji islamske tradicije Bošnjaka i njenog očuvanja od stranih utjecaja te memorijalizaciji genocida nad Bošnjacima.

U 15 godina svoga postojanja Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka izrastao je u respektabilnu i prepoznatljivu naučnoistraživačku ustanovu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini i time opravdao svoje osnivanje i postojanje.

Literatura

Arhiva Instituta za islamsku tradiciju Bošnjaka.

Hadžić, Mehmedalija (2008). "Uvodna riječ". U: Mehmedalija Hadžić (ur.): *Zbornik radova naučnog skupa 'Islamska tradicija Bošnjaka: izvori, razvoj i institucije, perspektive'*. Sarajevo: El-Kalem, str. 523-525.

Sarajevo: El-Kalem, str. 7-10.
Hadžić, Mehmedalija (2008). "Završna riječ". U: Mehmedalija Hadžić (ur.): *Zbornik radova naučnog skupa 'Islamska tradicija Bošnjaka: izvori, razvoj i institucije, perspektive'*. Sarajevo: El-Kalem, str. 523-525.

Hodžić, Dževad (2008). "Od Mektebinuvvaba do Fakulteta islamskih nauka". U: Mehmedalija Hadžić (ur.): *Zbornik radova naučnog skupa 'Islamska tradicija Bošnjaka: izvori, razvoj i institucije, perspektive'*. Sarajevo: El-Kalem, str. 286-300.

الموجز

خمسة عشر عاماً على عمل معهد التراث الإسلامي عند البشانقة في مجال البحث العلمي

فريد داوتوفيتش

يقدم هذا المقال عرضاً موجزاً عن تأسيس معهد التراث الإسلامي عند البشانقة، ولحنة عامة موجزة عن مديريه وأجهزته الإدارية والمجالات العلمية التي يعمل فيها المعهد. يُكتب هذا المقال بمناسبة الذكرى السنوية الخامسة عشرة على تأسيس المعهد، كما يهدف إلى عرض تطور أعمال البحث العلمي في المعهد في مجال دراسة التراث الإسلامي عند البشانقة في العهد من 2008-2023) وتحقيق الرسالة التي أنيط تنفيذها بالمعهد عند تأسيسه.

الكلمات الرئيسية: معهد التراث الإسلامي عند البشانقة، المشيخة الإسلامية، التراث الديني عند البشانقة.

Summary

FIFTEEN YEARS OF SCIENTIFIC RESEARCH WORK AT THE INSTITUTE FOR ISLAMIC TRADITION OF BOSNIAKS

Ferid Dautović

This article offers a short account of the foundation of the Institute for Islamic Tradition of Bosniaks, a brief review of its management, managerial bodies, and the fields of interest of the Institute. With this work, we mark the 15th jubilee of the Institute with the aim to present its efforts and achievements in the field of the study of the Islamic tradition of Bosniaks (2008-2023) as this is a mission it embarked on at the time of its establishment.

Keywords: the Institut for Islamic Tradition of Bosniaks, the Islamic Community, religious tradition of Bosniaks.